

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 413/2025
27.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Гордане Којић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела лака телесна повреда у саизвршилаштву из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тодора Крстића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту К 382/23 од 22.04.2024. године и Вишег суда у Пироту Кж1 90/24 од 06.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 27.03.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тодора Крстића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту К 382/23 од 22.04.2024. године и Вишег суда у Пироту Кж1 90/24 од 06.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту К 382/23 од 22.04.2024. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела лака телесна повреда у саизвршилаштву из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по 7 (седам) месеци, у коју се окривљеном АА урачунава време проведено у притвору од 04.03.2019. године до 11.03.2019. године, а окривљеном ББ време проведено у притвору од 21.02.2019. године до 11.03.2019. године. Истом пресудом, окривљенима је, на основу члана 89а. КЗ, изречене мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним у трајању од по 3 (три) године којом им је забрањено да се оштећеном ВВ и простору око места његовог становања и рада, приближе на удаљеност мању од сто метара, као и да комуницирају са оштећеним или га узнемиравају. Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Пироту Кж1 90/24 од 06.01.2025. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Тодора Крстића, и браниоца

окривљеног ББ, адвоката Вујице Петковића, а пресуда Основног суда у Пироту К 382/23 од 22.04.2024. потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Тодор Крстић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини првостепену пресуду или само пресуду донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или другостепеном суду и одлучи о трошковима насталим поднетошењем захтева за заштиту законитости.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног АА, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене наводи изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Тодор Крстић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП истичући да је првостепени суд прекорачио оптужбу изменом чињеничног описа кривичног дела које је окривљенима стављено на терет и то тако што је у изреци своје пресуде, изоставио наводе оптужног акта да су окривљени кривично дело извршили са директним умишљајем и речи „за секиру“, и навео да су окривљени поступали са евентуалним умишљајем, унесећи речи „за лопату“.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. У ставу 2. истог члана, прописано је да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, конкретно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, при чему закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела.

Према томе, прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на начин који погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, изменема чињеничног описа кривичног дела у изреци првостепене пресуде, на које у поднетом захтеву указује бранилац окривљеног АА, није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, а ни субјективни идентитет оптужбе. Ово имајући у виду да је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужног акта јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Пироту Кт 102/19 од 27.05.2019. године, измењеног 06.06.2023. године, којим је окривљенима стављено на терет кривично дело лака телесна повреда у саизвршилаштву из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које су и оглашени кривим, а које је првостепени суд, сходно својим овлашћењима, само ускладио са чињеничним стањем утврђеним током главног претреса и то тако што је уместо директног умишљаја, умишљај окривљених определио као евентуални и изменио опис средства извршења тако што је уместо навода да је оштећени задобио ударац дрвеном држаљом „за секиру“, навео да је реч о дрвеној држаљи „за лопату“. Поступајући на изнет начин, првостепени суд није погоршао положај окривљеног АА. Штавише, изостављањем предметних навода из чињеничног описа у изреци првостепене пресуде, окривљеном је умањена криминална воља, па суд наводе његовог браниоца, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оцењује као неосноване.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Тодор Крстић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП истичући да је суд одлуком о кривичној санкцији и то изрицањем окривљеном мере безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним из члана 89а КЗ, повредио одредбу члана 80. став 6. КЗ, с обзиром на то да, у конкретном случају, нису испуњени услови прописани овом одредбом за изрицање окривљеном наведене мере безбедности.

Према наводима захтева, одредбом члана 80. став 6. КЗ прописано је да суд меру безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним може изрећи ако је окривљеном изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена, па како је, у конкретном случају, окривљеном АА изречена казна затвора, то му, по ставу браниоца, наведена мера безбедности није могла бити изречена.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, по оцени Врховног суда, нису основани.

Одредбом члана 80. став 6. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 72/2009 и 111/2009) прописано је да се мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена.

Одредбом чланом 89а став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121/2012) прописано је да суд може учиниоцу кривичног дела забранити приближавање оштећеном на одређеној удаљености, забранити приступ у простор око места становања или места рада оштећеног и забранити даље узнемиравање оштећеног, односно даљу комуникацију са оштећеним, ако се оправдано може сматрати да би даље вршење таквих радњи учиниоца кривичног дела било опасно по оштећеног. Ставом 2. истог члана, прописано је да суд одређује трајање мере из става 1. овог члана које не може бити краће од шест месеци нити дуже од три године, рачунајући од дана

правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору, односно у здравственој установи у којој је извршена мера безбедности не урачунава у време трајања ове мере.

Врховни суд налази да је окривљеном АА мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним правилно изречена у смислу члана 89а КЗ, која одредба, на ближи начин регулише ово питање у односу на одредбу члана 80. став 6. КЗ која је општег карактера.

Према цитираним законским одредбама, мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним прописана је Законом о изменама и допунама Кривичног законика из 2009. године, у циљу заштите оштећених лица. Услов за њено изрицање је да се оправдано може сматрати да би даље вршење таквих радњи од стране учиниоца кривичног дела било опасно по оштећеног, односно да постоји вероватноћа да ће учинилац кривичног дела контакт са оштећеним злоупотребити ради поновног вршења кривичног дела.

Изменама и допунама Кривичног законика из 2012. године и то чланом 89а став 2. предвиђено је да наведена мера безбедности не може бити краћа од шест месеци нити дужа од три године и да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, а што по оцени Врховног суда јасно указује да је ову меру могуће изрећи и уз осуду на казну затвора иако то није изричито наведено у члану 80. став 6. КЗ, нарочито када се има у виду да је циљ наведене мере заштита оштећених лица.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да је окривљеном АА мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним изречена у складу са одредбом члана 89а КЗ, из ког разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости његовог браниоца, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног АА подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, које образлаже оспоравањем налаза и мишљења судског вештака у погледу погледу средства и механизма повређивања оштећеног, које је, према његовом мишљењу мањкаво, и као такво упућује на закључак да се у радњама окривљеног стичу обележја кривичног дела из члана 122. став 1. КЗ

Изнетим наводима захтева, иако формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног АА, изношењем сопствене оцене доказа и на основу тога сопственог закључак о правној квалификацији кривичног дела, у суштини указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП, коју Врховни суд није разматрао обзиром да не представља законски разлог из члана 485. став 4. ЗКП, због ког је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца.

Из свих изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа-судија

Сања Живановић, .р.

Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић